

III 928 3.07
AZ UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1892. ÉVI JUNIUS 14-ÉN

NAGY-KAPOSON TARTOTT RENDKIVÜLI

ÉS SZEPTEMBER 1-ÉN

GÁLOCSBAN TARTOTT RENDES

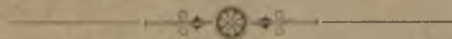
KÖZGYŰLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

HOMOKI ANTAL

e. m. főjegyző.

AZ UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1892. ÉVI JUNIUS 14-ÉN

NAGY-KAPOSON TARTOTT RENDKIVÜLI

ÉS SZEPTEMBER 1-ÉN

GÁLOCSBAN TARTOTT RENDES

KÖZGYŰLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

HOMOKI ANTAL

e. m. főjegyző.

SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJA UNGVÁRT.

Az ungi ev. ref. egyházmegye
1892. évi június 14-én Nagy-Kaposon tartott
rendkívüli közgyűlésének
JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak :

Szabó Endre esperes és Kovách Károly e. m. gondnok elnöklete alatt : id. Virágh József, Ábrahám István, Szabó József, Magyar József papi, Bernáth Zoltán világi tanácsbírák. Pazar István, Hegedüs Soma, id. Szakál István, Vágó István, Szöllősy Ferencz, ifj. Virágh József, Nagy Sándor, Kecskeméti Lajos, Morvay József, Maksa József, Kis László lelkészek, Szabó István, Kozma József, Köröskényi István s.-lelkészek, Záhonyi István, Sulyok János tanítók, s a nagy-dobronyi egyház küldöttei.

1. Elnöklő esperes ur buzgó imában kérvén Istennek segítő kegyelmét tanácskozásunkra, s ennek megtörténte után a gyűlést megnyitottnak jelentette ki.

2. Ugyancsak esperes ur előterjeszti, hogy az Oremus Dániel halálával megüresedett nagy-dobronyi lelkészi állomás jövedelme a csonka év tartama alatt a főt. egyházkerület 1890. évi tavaszi közgyűlése 38. sz. határozatának 5-ik pontja szerint az Oremus Dániellel együtt lakott nőtestvért illeti ; de tekintve azt, hogy nevezett elhunyt lelkész az egyházmegye pénztárába nagyobb összeggel tartozott, mely tartozás a csonka év jövedelmét élvező nőtestvért is terheli, minő eszközt találna egyházmegyénk a legcélravezetőbbnek, mely által a jövedelmet élvező

joga is épségben tartatnék de egyszersmind az egyházmegye követelése is biztosítva lenne.

Miután az 1891. évi tavaszi közgyűlésünk 70. sz. határozatával megbizta Ábrahám István teleki lelkészt az Oremus Dániel jövedelmének kezelésével oly módon, hogy igyekezzék az egyházmegye követelését is biztosítani, a mi közbejött akadályok folytán ez ideig nem sikerült, most újabban megbizza őt, hogy a csonka év tartama alatt befolyó jövedelemből a s.-lelkészt illető $\frac{1}{3}$ fizetést természetben kiadván, mint a lelkészi teendők teljesítéseért járuló tiszteletdíjat, a fennmaradó jövedelemből az egyházmegye követelését biztosítsa, s a mi még ezen felül marad, azt szolgáltatassa ki a csonka év jövedelmére jogosult nőtestvérnek.

3. Ezen jegyzőkönyvi pontok

meghitelesítették.

Az 1. 2. 3. pontot jegyezte *Homoki Antal* e. m. főjegyző.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

1. Esperesi ima.
- 2 A nagy-dobronyi egyház jövedelmének kezelésére Ábrahám István ágteleki lelkész felkéretik.
3. A jegyzőkönyv hitelesítettik.

Betiűrendes tárgymutató arra nézve, mely pontok, kiket illetnek.

1. Ábrahám Istvánt 2.
2. Oremus Dánielt 2.
3. Szabó István s.-lelkészt 2.

Az ungi ev. ref. egyházmegye
1892. évi szept. hó 1. napján Gálocsban tartott
őszi közgyűlésének
JEGYZÖKÖNYVE.

Jelen voltak:

Nagytiszteletű Szabó Endre esperes és nagyságos Kovách Károly egyh. m. gondnok urak elnöklete alatt: id. Virágh József, Ábrahám István, Magyar József papi-, Horváth Dezső, Bernáth Zoltán, Köröskényi Elek, Patay Gyula világi tanácsbírák; Hegyi György e. m. ügyvéd; Homoki Antal e. m. fő-, Németh Péter és Magyar Bertalan al-, Fekésházy Miklós világi jegyzők.

Szabó Károly, Hegedüs Sámuel, Móré Gábor, Kecskeméthy Béni, Szöllösy Gyula, ifj. Szakál István, Bacskay Sámuel, Morvay József, Novák Lajos, Nagy Sándor, Maksa József, id. Szakál István, Tóth József, Kecskeméthy Lajos, ifj. Virágh József, lelkészek; Kozma József, Szabó István, Köröskényi István s.-lelkészek.

Laky József, Balogh Gábor, Böszörményi János, Matulay Pál, Balogh Dániel, Dicső Endre, Vass György, Lázár István, Csengery Jenő, Enyedy Lajos tanítók s az egyházak képviselői.

1. Nt. esperes ur buzgó imában kérvén Isten áldását és megsegítő kegyelmét tanácskozásunkra, melynek elhangzása után nsgs Kovács Károly e. m. gondnok ur, köztetszéssel fogadott magvas beszéddel nyitotta meg a gyűlést.

2. Az egyházak képviselői megbízó leveleiket bemutatván

Igazoltattak.

3. A meg nem jelent tanácsbírák elmaradásukat igazolják.

Tudomásul vétetik.

4. A Pazar József lemondásával megüresedett tanácsbírói állás betöltése végett a szeretvai gyűlés 10 sz. a. elrendelte a szavazást; de a szavazatok megoszlása folytán, többséget senki nem nyervén, az ungvári gyűlés 6. sz. határozatával a két legtöbb szavazatot nyert Hegedüs Sámuel és Szöllösy Gyula közt a szavazás újból elrendeltetett. A beadott szavazatok jelen gyűlésünk alkalmával, Bernáth Dezső elnöklété alatt Ábrahám István, ifj. Szakál István, Egry Ferencz és Nagy Sándor urakból alakított bizottság által felbontatván, jelentésükből kitűnt, hogy Hegedüs Sámuel 26 szavazattal Szöllösy Gyula 11 szavazata ellenében egyházmegyei tanácsbíróvá választatott.

Örvendetes tudomásul szolgál.

5. Hegedüs Sámuel megválasztott tanácsbíró az esküt letévén:

Hivatalos állását megillető helyét, valódi prot. érzelemre valló erőteljes beszéddel foglalta el.

6. Olvastatott a nagy-dobronyi egyház előljáróinak jelentése, melyben fájdalommal tudatják szeretve tisztelt lelkészöknöknek tő Oremus Dánielnak f. évi május 9-én hosszas szenvedés után történt elhunytát.

Köztudomásu dolog volt egyházmegyénk közönsége előtt azon súlyos helyzet, mely az utóbbi időkben ezen közszeretben és tiszteletben álló lelkész társunkra ránehezült; de mégis mindnyájan megdöbbenünk a lesújtó hír hallatára, mert úgy éreztük, mintha szívünkről szakította volna el a végzet, azon közkedvességű férfiut, ki e. megyénknek kormányzatában előbb mint főjegyző, később, mint tanácsbíró, hosszú időn keresztül buzgósággal és igazi hiva-

tottsággal szolgálta ev. ref. egyházunkat, ezen kívül, mint lelkész hiveinek valódi atyja volt. Mint emberbarát melegen érző keblének minden mozzanatával a közjó előmozdítására törekedett, míg nem testi erejének hanyatlása meggátolta őt apostoli hivatásának teljesítésében. Most pedig örökre elveszítettük őt, ki mindnyájunk szeretét és bizalmát bírta. Legyen áldott emléke közöttünk.

7. Az Oremus Dániel halálával üresedésbe jött egyházmegyei tanácsbirói szék betöltése czéljából nt. esperes ur elrendelte a szavazást, s a szavazatok beadásának határidejéül jelen közgyűlésünket tűzte ki. A beadott szavazatok felbontását szintén a Bernáth Dezső elnöklete alatt kiküldött bizottság eszközölte, a kik jelentik, hogy a szavazatok sok felé oszlása folytán többséget senki nem nyert.

Minthogy jelenben eredmény nem éretett el, a két legtöbb szavazatot nyert Szöllösy Gyula és Bacskay Sámuel közt a szavazás újból elrendeltetik, s beadási határidőül a tavaszi egyházmegyei gyűlésünk tűzetik ki.

8. A pályini egyház két egyházkerületi papi tanácsbiróra és világi aljegyzőre szavazatát elkésetten adván be :

Ezért az egyházkerületi özvegy árva-tár részére 4 frt birságban elmarasztaltatik.

9. Ugyancsak a tarnóczyi egyház ugyanezekre nem adott szavazatot.

Miután a lelkész azt állítja, hogy ezen szavazatokat az esperesi hivatalhoz elküldötte és azt posta könyvvel tudja igazolni, meghagyatik a lelkésznek, hogy záros határidő alatt igazolja posta köny-

vével a szavazatok elküldését, mert ellenesetben rajta is be fog hajtatni a 4 frt büntetés.

10. A jenkei ev. ref. egyház előljárósága kéri megválasztott tanítójának Szabó Bélának megerősítését, ki a tanképesítő vizsgát 1892. évi június 24-én az ungvári gör. kath. tanítóképezdében az általános elégséges osztályzattal letette, de már 1891. év első napjától a jelen időig a jenkei egyházban közmegelégedésre működik mint tanító.

Azon feltétellel erősítettik meg állomásán, ha erre nt. esperes urtól engedélyt eszközöl.

11. Olvastatott a pályini ev. ref. egyház előljáróinak kérvénye, melyben kéri az egyházmegyét, hogy a beregszászi m. kir. törvényszéknek 4193. sz. a. kelt végzése folytán, az egyház számára italmérési kártalanítás fejében kintalt 216 frt 43 kr. összegből, a még kötményezett kötvényben visszatartott 200 frt kiadatása iránt a nmgu m. kir. miniszter úrhoz felterjesztett kérvényeket a főt. egyházkerületre pártolólag felterjeszteni sziveskedjék, hogy a főt. egyházkerület tegyen lépéseket a nmgu miniszter úrnál a 200 frt értékű kötményezett kötvénynek készpénzbeni kifizetése, vagy értékesíthető állampapírral kieserélése iránt.

Miután okmányilag bebizonyított, hogy a pályini közbirtokosság ezen 216 frt 43 krt tevő regále váltságot sajátjából adta az egyháznak templom építési célra, ez okból kéri egyházmegyénk a főt. egyházkerületet, méltóztassék lépéseket tenni a nmgu miniszteriumnál ezen 200 forint folyóvá tétele iránt.

12. Ugyancsak a csicseri ev. ref. egyház kéri az egyházmegyét, hogy a beregszászi kir. törvényszéknek 968. sz. alatt, az egyház számára megítélt 207 frt 64 kr. értékű kötményezett kötvénynek, vagy készpénzbeni kifizetése, vagy érték-

kesíthető papírral kicserélése iránt a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz beterjesztett kérvényét, pártolólág terjessze fel a főt. egyházkerületre.

Miután ezen 207 frt 64 kr. kamatjövödelme a lelkész és tanító javadalmául szolgál, egyházmegyénk méltányolja ezen kérelmet, annyival is inkább, mert ha kiadatik ezen összeg, azt egyházmegyei felügyelet alatt magasabb perczenttel lehet kamatoztatni, a mi által a különben is csekély lelkészi és tanítói fizetés gyarapíttatni fog.

13. A csepelyi egyház aziránt kérvényez, hogy egyházmegyénk tenne lépéseket a birtokában levő 300 frtot képviselő regále válttság fejében nyert kötményezett kötvény készpénzben váltassék be, hogy azon a lelkész javadalmául legelőt vásárolhasson, annyival is inkább, mivel ezen összeg kamatját a lelkész élvezi.

Egyházmegyénk pártolólág terjeszti fel a csepelyi egyház kérelmét a főt. egyházkerületre, hogy eziránt a kellő lépéseket a nngu m kir. pénzügyminiszter úrnál megtenni méltóztassék.

14. Ugyancsak a k.-gejőczy ev. ref. egyház előljárói tisztelettel kérik a nagyf. egyházmegyét, miszerint méltóztatnék pártolólág fölterjesztteni a főt. egyházkerületre, a nngu pénzügyminiszterhez intézett azon kérelmeket, melyben az egyház tulajdonát képező 600 frt értékű kötményezett regále válttsági kötvényöknek értékesíthető állampapírral leendő kicserélését, vagy készpénzbeni beváltását kérik, hogy a nyerendő összegben ingatlan birtokot vásárolhassanak az egyház részére.

A kérelem pártolólág terjesztetik a főt. egyházkerületre.

15. Hasonlóul a nagy-szeretvai egyház a beregszászi m. kir. törvényszék 8532. sz. végzése által megítélt kötmé-

nyezett kötményben visszatartott 199 frt 79 kr. regále kártalanítási összegnek folyóvá tételét kéri, hogy ősrégi műbecscsel bíró templomát kiújíthassa, s a vizalámosástól megmenthesse.

Ezen kérelmet egyházmegyénk pártolólág terjeszti fel a főt. egyházkerületre, már csak azért is, hogy azon műbecscsel bíró templom megmentessék a pusztulástól, különben is a csekély számú és elszegényedett hívek ezen pénz felhasználása nélkül önerejükből nem képesek ezen műbecscsel bíró templomot az enyészettől megmenteni.

16. Ugyancsak a vajáni ev. ref. egyház kéri egyházmegyei közgyűlésünket, hogy a regále kártalanítás fejében a beregszászi m. kir. törvényszék 1890. évben megítélt, de a törvény értelmében kötményezett kötvényekben visszatartott összeg kiadatása iránt a nevezett miniszteriumhoz intézett kérvényét sziveskedjék a főt. egyházkerületre pártolólág fölterjeszteni, hogy a kintalandó összeget nagyobb jövedelemmel értékesíthesse.

Ezen kérvény pártolólág felterjesztetik.

17. Ugyancsak a nagy-szelmenzi egyház aziránt kérvényez, hogy egyházmegyénk tenne lépéseket aziránt, hogy a nagy miniszterium tenné folyóvá azon 98 frt 92 krt, melyet a beregszászi m. kir. törvényszék 11766. sz. alatt az egyház számára megítélt.

Egyházmegyénk a pénz kiadását az egyház jelen viszonyai között kiadni nem javasolja.

18. Hasonló kérelmét terjeszti be a vajkóczi egyház előljárósága, hogy a részére járuló regale váltság fejében kiadott kötményezett 122 frt kiadatása iránt tenné meg egyházmegyénk illető helyeen a szükséges lépéseket.

Miután az egyház előljárósága nem

jelöli ki egész pontossággal mily arányban illeti ezen összeg a lelkészt és egyházat, kérésének ezuttal hely nem adatik, mert ilyenén törzsvagyon természetű pénzalap adótörlesztésre nem fordítható, pedig a kérvényben hangsúlyoztatik, hogy az egyház a reá eső részből adóhátralékát kívánja letörleszteni.

19. A jenkei egyház azon czélből kívánja a birtokában levő regále kártalanítási kötményezett kötvényt értékesíthető állampapírral kieseríltetni, vagy készpénzben folyóvá tétetni, hogy elavult temploma helyett újat akarván építeni, ezen összegből azon hiány pótolatnék, melyet a hívek saját erejükből nem képesek előállítani.

Egyházmegyénk ismervén a jenkei egyházban és a hozzá tartozó szórványokban lakó hívek vagyoni helyzetét, maga is beösméri, hogy oly nagy kiadást, mely a templom építésből rájuk hárul, meg nem bírnak; épen azért tisztelettel kéri a főt. egyházkerületet, méltóztassék közben járni a nmgú pénzügyminiszter úrnál ezen tőke folyóvá tétele iránt.

20. Vágó István gálocsi lelkész panaszolja, hogy a már két évvel előbb az egyház javára tartott báljövédelme iránt azon egyének, kik azt tartották, bepereltettek a kaposi közigazgatási szolgabírói hivatalnál, el is marasztaltattak az egyház javára 20 frt és a gondnok Örmás István részére napdíj fejében 2 frtig, melyet le is fizettek Deák Bertalan kaposi szolgabíró kezéhez, ki azt ezideig sem adta által az egyháznak; többszöri sürgetés daczára sem.

A mennyiben az egyházmegyei ügyész jelenti, hogy az egyház részére semmisen íteltetett meg, az illető báltartók csakis bírságban lettek elmarasztalva, ezzel az

ügy befejeztetett, s az egyházmegye felépése szükségtelenné vált.

21. Olvastatott az ungvári ev. ref. egyház kérvénye, melyben előadják, hogy lelkészek tiz különböző jellegű tanintézetben annyira túl van terhelve a vallás oktatással, hogy sokszor ezen foglalkozása miatt lelkészi teendő teljesítésében akadályozva van; mi okból javasolják egy káplánsággal egybekötött hitoktatói állomás felállítását, melynek létesítése végett kérnek az egyházmegyétől 100 frtot, egyszersmind az egyházmegyét felkérlik, hogy az egyházkerülettől is kérjen 200 frtot, maga pedig az egyház lakást és tűzifát szolgáltatna, a hitoktató s. lelkész javadalmára, sőt a lelkész is 50 frttal járulna azon esetre, ha a hitoktató olykor lelkészi teendőket is végezne. Így az egyházkerülettől, egyházmegyétől és a tanintézetektől nyerendő segélyből 560 frt állna elő, melyből a lelkész a terhére maradó vallásoktatásért és felügyeletért kapna 250 frtot, a káplán pedig 310 frtot, azonkívül lakást és fűtést, miáltal a két tanerő közreműködése következtében a prot. irányu valláserkölesi oktatás kívánalmainak az idegen felekezetű iskolákban kívül teljes elég tétetnék.

Egyházmegyénk méltányolja az ungvári egyház kérelmét, s az ügy fontosságánál fogva készséggel járul 100 frttal a hitoktató káplánság felállításához, s egyszersmind tisztelettel kéri a főt. egyházkerületet, hogy e célra méltóztassék évenként 200 frtot adományozni, elvárván a kérelmező egyháztól is, hogy ne csak lakással és tűzifával, de pénz áldozattal is járuljon ezen cél létesítéséhez.

22. A főt. egyházkerület ápril hó 28—30. napjain Miskolczon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 97. sz. a. utasított egyházmegyénk, hogy kísérelje meg a békés kiegyenlítést Laky József és az ungvári egyház között azon 100 frtra nézve, melyet az ungi egyházmegye 1891 évi 2—3. napjain Nyarádban tartott közgyűlése jknyvének 22. sz. a. a Laky József

részére megítélt. Ezen ügy megvizsgálására Bernáth Dezső és Német Péter kiküldetvén, jelentésökben előadják hogy az ügy békés elintézése nem sikerült; azonban ők javasolják, hogy miután a tanító által teljesített szolgálat díjazása fejében az egyházmegye is a maga részéről is csak 50 frtot adott, az ungvári egyház is 50 frt fizetésre kötelezendő egyszer s mindenkorra.

Ezen javaslatot egyházmegyénk magáévá teszi, s az 50 frt megfizetésére kötelezi az ungvári egyházat s egyszersemind, mint felebezett ügyet, ismét fölterjeszti a lőt. egyházmegyére.

E határozat ellen Horváth Dezső, mint az ungvári egyház főgondnoka felelbe.

23. Tóth József palágyi lelkész kéri magát a f. hó 18-án Miskolczon tartandó egyházkerületi közgyűlésen szenteletésre ajánlatni.

Ajánlatják.

24. Bornemissza Zoltán r. kath. állatorvos általa írt 26 db gazdasági állatgyógyászati könyvet ajándékozott egyházmegyénknek, mely a gyűlés tagjai között szétosztatott.

Egyházmegyénk hálás köszönetét nyilvánítja, azon derék férfinak, ki az állatgyógyászat terén érdemeket szerzett magának, s közhasznu munkálkodása eredményének közkinccsé tétele által a nemzet vagyonosodásának utját egyengetve, jótékonyosságát egyházmegyénkire is kiterjesztette.

25. Olvastattak egyházmegyénkből az országos ev. ref. közalaphoz benyújtandó kérvények, melyek közgyűlésünk által elbiráltatván, következőleg ajánlottak :

I. Egyházak kérvényei.

1. Pinkócz mint igen kis népességű és szegénységgel

küzdő egyház iskolája bezsindelyezésére, és korhadtt ablak-
rámáinak kijavítására kér 150 frtot.

Ajánltatik 150 frtra.

2. A nyarádi egyház tűzveszélyes helyen fekvő, fából épült, dűledező paplakát 2000 frt pótlással, egy a kor kívánalmainak mindenben megfelelő szilárd épülettel cserélvén ki; mint igyekező és adóssággal terhelt egyház ajánltatik 300 frtra.

3. Viszoka, tót ajku és szláv nyelvű r. kath. hivek közé ékelt társegyház, hogy a magyarságnak és protestantizmusnak megmentessék, mint igen buzgó egyház új iskolát épít, és tanítói fizetést alapít, de önjerejéből nem képes ezen két czélt létesíteni, ez okból ajánltatik 500 frtra.

4. A pruksai leány-egyház hivei nagy buzgóságot fejtenek ki, hogy egyházukat fentarthassák, azonban szegénységök folytán nem képesek az építés és javítás költségét előállítani, ez okból ajánlja őket egyházmegyénk a magyarországi ev. ref. közalaphól 350 frt segélyre.

II. Lelkészek kórvényei.

1. Benedek János revisesei sok elemi csapást szenvedett magas életkoru lelkész, 1884-ik évben tűz által károsult és számos tagból álló családját szűk jövedelméből nem képes fenntartani, azonkívül nagy adóssággal van terhelve kér 100 frtot.

Ajánltatik 100 frtra.

2. Rásky Endre 87 éves agg lelkész neje világtalan és szűk jövedelméből s.-lelkészt kénytelen tartani, sőt neje megvilágtalanodása következtében, háztartásának vezetésére idegent kell alkalmazni; kér életfogytig 100 frtot

Ajánltatik 100 frtra.

3. Pazar József két év óta súlyos beteg a budapesti klinikán gyógyíttatta magát, továbbá nyelvbántalmak következtében beszélő képességét elvesztette, ezért fizetésének felét a helyette szolgáló lelkésznek kell adni; de meg ily súlyos okok folytán adóságba merült; kér 200 frtot

Ajánltatik 200 frtra.

4 Id. Szakal István csekély jövedelmű lelkész elhalt neje és saját betegsége és gyógyítása miatt nagy adóságba merült kér 100 frtot.

Ajánlatik 100 frtra.

26. Olvastatott a főt. egyházkerület f. évi május 3—4-én tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 38. pontja, melyben felhivatnak az egyházmegyék esperesei, hogy a supplicationalis segély megváltásának biztos alapon leendő eszközlése végett, terjesszék fel azon átlagos összeget, melyet az egyházak a s.-pataki és más főiskoláknak adtak.

Egyházmegyénk felkéri nt. esperes urat, hogy 10 évi átlagos összeget véve alapul az 1870—80-ig terjedő időről, az egyházak lelkészeitől kívánja be azon általános összeget, melyet ezen idő alatt az egyházak a supplicánsoknak fizettek, hogy ezen adatok nyomán megállapíttassék a megváltás összege, s az betérjeszhető legyen a jövő tavaszi egyházkerületi közgyűlésre.

27. Minthogy az egyházi törvény 129. § által jelzett, de egyházmegyei gyakorlatunkban is érvényben levő tisztujtás idejéül kijelölt 10 év a jelen évvel lejárt, kormányzó testületünk hivataláról lemondott, de addig is, míg az új választás megtörténik, az ügyek vezetésével a lemondott hivatalnokok bizattak meg, s egyszersmind az új hivatalnoki karra a szavazás elrendeltetett, a szavazatok beadásának határidejéül tavaszi egyházmegyei gyűlésünk tüzetett ki.

Nt. esperes felkérte, hogy a szavazatok beadására annak idejében körlevélileg hívja fel az egyházakat.

28. A nagy-gejőczyi egyház iskolájának szellemi állapotáról tudomást szerezni az ungvári gyűlés 67. sz. a. nsgs Kovách Károly e. m. gondnok és Homoki Antal e. m. főjegyző küldet-

tek ki, azonban a gondnok ur ő nsga elfoglaltsága miatt meg nem jelenhetvén, Homoki Antal e. m. főjegyző jelent meg az iskola látogatóság jelenlétében, s együttesen vizsgálták meg az iskolát, melynek szellemi állapotát, kielégítőnek találták.

Tudomásul szolgál.

29. Ugyancsak az ungvári gyűlés 68. sz. a. utasított a k.-gejőczyi egyház előjárósága, hogy hátralékos illeték egyenértéki adóját fizesse ki. A lelkész jelenti, hogy az utasításnak elég tétetett, a mennyiben a hátralékos illeték egyenértéki adó a jelen év végeig ki lett fizetve.

Tudomásul vétetik.

30. Indítványoztatott, hogy az egyházmegye elé kerülő ügyek tárgyalásának menete, minél rendszeresebbé tétessék, ez okból bizonyos szabályok állapíttassanak meg.

Egyházmegyénk ez indítványt magáévá teszi, ez okból az egyházkerület által 1880-ik évben alkotott s ugyanazon évi gyűlés jegyzőkönyvének 9-ik pontjában megírt tanácskozási szabályzatot elfogadja s azt jövőre gyakorlatba is fogja venni, kivéve a 19. §, mely a jegyzőkönyv hitelesítéséről szól, melyről a szükséghez képest fog intézkedni.

31. Olvastatott Herceg Ferencz palágy-komoróczyi egyháztag panaszos folyamodása, melyben az egyház presbyteriumának az ő személye ellen hozott két újabbi végzését, melyek szerint az általa eddig fizetett 1 frt fapénz helyett évenként 4 frt fapénz fizetésre, s a templom javítás és torony építés céljából 287 frt 50 krnyi összegnek beszolgáltatására köteleztetik, mint a melyek az ő nézete szerint igazságtalan kivetésen alapulnak, az egyházmegyére megfelelőbezi.

A palágy-komoróczyi egyház presbyteriumának a fapénzre vonatkozó 1890.

évi ápr. 13-iki kivetése, mely szerint Herczeg Ferencz évi 4 frt fapénzzel terheltetik az illető vagyoni állapotának ösmeretéből kifolyólag az egyházmegye által helyben hagyatik, s nevezett Herczeg Ferencz egyháztág évi 4 frt fapénz fizetésére köteleztetik. Illetve ezen ügyben, a mennyiben az már előzetesen polgári bíróság elé vitetett, de elintézése az egyházmegye határozat hozataláig az esperesi hivatal által felfüggesztetett, a polgári bírósági eljárásnak szabad folyás engedtetik.

A templom-javítás és toronyépítés czéljából nevezett Herczeg Ferenczre kirótt 287 frt 51 kr. összeg kivetési kulcsának megvizsgálására pedig Felföldy Ödön e. m. vil. tanácsbíró és Németh Péter lelkes kiküldetnek. Jelentésök a jövő gyűlésre beváratván.

32. A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek a palágy komorócezi egyházat érdeklő 22993 sz. rendelete Ung vármegye alispánja által 515. sz. a. a hitközséggel leendő közlés végett az esperesi hivatalhoz áttétetvén, egész terjedelmében a közgyűlés elé terjesztetik s olvastatik:

„A palágyi ev. ref. templom ügyében a f. évi január 14-én 966 sz. a. kelt felterjesztésére értesitem a közönséget, miszerint a szóban levő eredetileg a XIII. század második felében épült templom 1729-ben eredeti alakjából ki lőn vették. Árpád-kori alakját, épségben lévő tornya és egyes műrészletei, milyenek a chorus és az ablakok tartották fenn. Ezen Árpád-kori torony, melyhez hasonló a vidéken nincsen, sokkal becsesebb és értékesebb s erre a hitközség büszkébb lehet, mint a szomszéd község új templomára. Ezek alapján a torony szándékolt lerombolása meg nem engedhető. Felkérem tehát a közönséget, sziveskedjék erről a hitközséget oly hozzáadással értesíteni, miszerint a templomon óhajtott változtatások, csak a bekérendő tervek átvizsgálása és helybenhagyása után engedélyezhetők. Budapesten, 1892. évi június hó 17-én. Gróf Csáky.“

A nagym. minister úr rendelete tudomásul vétetik, nem különben arról a palágy-komoróczyi ev. ref. hitközség, az ungi ev. ref. egyházmegye, mint felsőbb hatósága által értesítették; egyszersmind elhatározzatik, hogy a palágy-komoróczyi egyház segélykérő folyamodása, tekintettel az egyház szegénységére, de tekintettel főképen az egyház azon helyzetére, mely az orsz. törvény hazafias betartása folytán eképreá nehezedik; ugyanis: jelen körülmények közt egy minden bizonnyal nem kevés költségbe kerülendő restaurálás fog igényeltetni; ellen esetben pedig az egyház saját anyagi szegénységéhez mérten az egyházközség szükségeinek megfelelő templom s torony javítást kevés költséggel eszközölhetette volna, az ungi ev. ref. egyházmegye által meleg pártolással fog a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister úrhoz fölterjesztetni.

33. Magyar Andrásnak, a palói ev. ref. leányegyház előregedett nyugalmazott tanítójának július hó 4-én történt elhalálózásáról jelentés tétetik, s a tanítói állomás betöltése tárgyában utasítás kéretik.

A tanítói állomás betöltése iránti intézkedés az esperesi hivatalt illeti.

34. Jászay Mihály egyh. m. vil. tanácsbíró, egyrésztől felszaporodott magán- és ügyvédi teendői, másrésztől pedig napról napra gyengülő egészségi állapotára való hivatkozással, a bár rá nézve nagyon megtisztelő tanácsbírói állásról lemondását beadja.

Sajnálattal veszi tudomásul az egyházmegye Jászay Mihálynak az e. m. vil. tanácsbírói állásáról beadott lemondását, s őszinte köszönettel adózik egyházi köz-

életünk terén eddigelé kifejtett szives buzgalmaért.

35. A Tiszahát s erdőközi tanítói kör megbizottja Matolay Pál pénztárnok az iránt nyújt be folyamodást, hogy néhai idő. Orémus Dániel 15 frt egyleti tartozását s ennek 1878. febr. 18 től számítandó 8% kamatát az egylet pénztárába a kegydíjből kifizetni rendelje el az egyházmegyé.

Az egyházmegye a Tiszahát s erdőközi tanítói kör, mint erkölcsi testület iránt, ugy szellemi, mint anyagi érdekeit tekintve, atyai gondozását érvényesíteni óhajtván, határozatilag kimondja, hogy: néhai idő. Orémus Dánielnek a nevezett testülettel szemben fennálló 15 frt s ennek törvényes kamattartozása a kegydíjből -- a mennyiben előbbi követelések engedik -- kifizetessenek.

36. Balogh Pál kis-dobronyi tanító, az egyház 1892. aug. 14-én tartott presb. gyűlés jegyzőkönyvének reá nézve hátrányos és díjlevelének 6. és 4. pontjaival össze nem egyeztethető. temetési stóla és fatartozás ügyben hozott 5. és 6. sz. alatti pontjait felebbezi.

Ezen ügyek megvizsgálására, illetve azok elintézésére Ábrahám István e. m. papi tanácsbíró és Makay Miklós kiküldetnek.

37. Ugyancsak Balogh Pál, kis-dobronyi tanító állásáról beadja lemondását; mivel Balkányba (Szabolcs m.) választatott el tanítónak. Egyttal kérelmet nyújt be aziránt, hogy az egyházmegyétől májusban kölcsön kapott 50 forintot 5 részletben havonként engedtessek meg neki visszafizetni.

Balogh Pál, kis-dobronyi tanítói állásáról való lemondása tudomásul vétetik.

50 forint tartozásának Kis-Dobronyból távozása után részletenkénti visszafizetése csak azon esetben engedélyeztetik, ha azon egyházközség, mely tanítóul elválasztotta, szavatol érte. Addig is a k. dobronyi egyh. előjárósága utasíttatik, hogy nev. tanítónak még bent levő fizetéséből ezen 50 frt értékig visszatartani el ne mulassza.

38. Ugyancsak Balogh Pál, kis-dobronyi tanító panasolja, hogy díjlevelének 9. 10. és 12. pontjaival szemben az egyház előjárói által tanusított jogtalan és méltánytalan eljárás következtében 36 — 38 frt vesztesége van.

Ezen panasznak megvizsgálása és elintézése is Ábrahám István e. m. tanácsbíró és Makay Miklós kiküldöttekre bízatik.

39. A k. h. helmeczi egyház aziránt folyamodik, hogy k. k. Gortvay Aladár gondnoka, továbbá nsgos Vladár Ervin, és tek. Szabó Győző urak, mint külbirtokosok, az egyházi terhek viselésétől vonakodván, arra az egyházmegye által köteleztessenek.

A k. h. helmeczi egyház előjárói utasíttatnak az egyházi törvények értelmében, különösen az 1885. évi Konvent 62. sz. határozatának figyelembe vételével kivetni az egyházi adót.

40. Kocsis Endre. k. h. helmeczi lelkész jelenti, hogy Záhonyi István, k. h. helmeczi volt tanító érdekében hozzá intézett esperesi felhívásnak eleget tett, ugyanis ő a tanítói földek $\frac{1}{3}$ -át Záhonyi István javára tavaszi vetés alá fennhagyatta; de nevezett Záhonyi István azt nem vetette be, parlagon hagyta; így az esperesi hivatal, azért, hogy Záhonyi István k. h. Helmeczen tavaszt nem vetett, nem teheti őt felelőssé.

Tekintve, hogy Záhonyi István k. h. Helmeczen a tanítói földből őt törvény

szerint megillető $\frac{1}{3}$ -ot már ősszel munkába vette, nevezetesen az általa jogosan kiválasztott ugart megszüntatta, s ez tőle az esperesi figyelmeztetés daczára elvétegett; sőt Kocsis Endre lelkész saját jelentése szerint ebben önmaga közremunkált, kijelölvén az új tanítónak a vetendő földet; tekintve továbbá, hogy Kocsis Endre lelkész, mint jelentéséből kiolvasható, az esperesi rendeletnek csak kieroszakolt értelmében való eljárása által érzi magát a felelősség alól fölmentettnek: Az esperesi hivatalnak azon intézkedése, mely Kocsis Endre lelkészt a Záhonyi Istvánt k. h. Helmecezen illető $\frac{1}{3}$ tanítói föld tavaszi vetéseért felelőssé teszi, helyben hagyatik.

41. Nagy Simon, botfalvai tanító aziránt folyamodik, hogy a botfalvai egyház presbyteriuma utasíttassék az egyházmegye által Szombaty Pál úrtól 22 frt 50 kr., Nagy F. Ferencznetől 12 frt 50 kr. és Nagy F. Jánosnetől 22 frt 50 kr., összesen 57 frt 50 kr. tandíj hátralék beszédésére.

Botfalvai egyház presbytériuma utasítatik a megjelölt tanítói fizetési hátralékok behajtására.

42. Kovács István, ásványi s. lelkész és tanítóhelyettes aziránt nyújtja be folyamodását, hogy bár az előző egyh. gyűlés öt félfizetéssel. — a természetbeni lakást is ide értve, — helyezte be Ásványba; de tekintve miszerint Oláh Kálmánnal, az egyház község tanításra már évek óta képtelen tanítójával és családjával, férkezhetlen természetük miatt az együtt lakás lehetetlen; s tekintve továbbá, hogy neki, mint az iskola teljes vezetésével megbízott tanítói helyettesnek az iskolai felügyelet szempontjából az iskola mellett kell laknia, Oláh Kálmán tanítótól a tanítói lak elvétessék, s az egészen a helyettes tanítónak adassék.

Egyházmegyénk nevezett Oláh Kálmán és családjának a velők közelebbi

érülködésükkel szemben már több ízben tanusított megrovásra méltó magukviseléséről kellő tájékozottsággal bírván, folyamodó Kovács István ásványi s. lelkész és tanítóhelyettes panaszának alapos voltában nem kételkedik s arról megbotránkozással vesz tudomást, és határozatilag kimondja, hogy: ha jövőben legesekélyebb panasz érkezik Oláh Kálmán vagy családjára, azonnal elmozdítatik a lakás birtoklásától.

43. Balogh Gábor, kereszti előkönyörgő tanító aziránt folyomodik, hogy mivel hallomásból úgy tudja, hogy az előkönyörgők fizetése 350 frtra pótoltatott a ut egyházmegye által, az övé pedig csak 300-ig, az 50 frt utólag kiutaványoztatnék részére.

Könyves Mihály, solymosi előkönyörgő ugyanezt kéri.

A mennyiben a fizetés pótlás megállapításánál a 350 frt azon előkönyörgői állomásokra állapított meg, melyek változás alatt voltak, folyamodók kérelme figyelembe nem vehető.

44. Ugyancsak Balogh Gábor, kereszti előkönyörgő jelenti, hogy gyógyíthatlan fejbaja miatt, mit mellékelt orvosi bizonyítvánnyal igazol, hivataláról lemondani kénytelen és állását november 1-ső napján elhagyja. Előbb azért nem hagyhatja el, mert ez esztendőre járuló fizetését korábban meg nem kaphatja. Egyszersmind 24 évi szolgálata jutalmául némi segélyért esedezik.

A lemondás tudomasul vétetik, s a kereszti egyház utasítatik, hogy tanítóról gondoskodják.

Segély kérvényével folyamodó a segélyosztó bizottsághoz utasítatik.

A fenti ügynek fizetésre vonatkozó részéből kifolyólag pedig elhatároztatik, hogy jövőben a más e. m.-be távozó

tanító kártabeli fizetés értékének anyadrészét kapja, a mennyi ideig szolgált.

45. Oláh Kálmán, az ásványi egyház szemevilágát vesztett tanítója, nyomorult helyzetére való hivatkozással segélyért esedezik.

Az egyházmegyének ez időszert semmiféle segélyforrás nem állván rendelkezésére, Oláh Kálmán kérvényével elutasítatik.

46. Olvastattak a püspöki körlevelek. 155|1892. sz. Az 1891-ik évre vonatkozó népmozgalmi adatok tárgyában.

A kir. fin javító intézetek II-ik osztályában nyert bizonyítványok egyenértékűek a felső népiskolák 3-ik osztályáról szóló bizonyítványokkal.

Külföldre küldendő hiv. levelek nem bérmentesek.

Hölzel és társai által kiadott Kogutovits Manó és Lóczy Lajos által szerkesztett „Magyar Korona orsz. isk. fali térképe“ ajánlatik.

Radna lippai egyház kérő íve, valamint Szalay József által szerkesztett „Keresztyén“ cz. havonként megjelenő vallásos néplap ajánlatik.

664|1892. sz. Állami méhészet ügyben lelkészek s tanítók tolyamodásra felhivatnak.

Mint körözött ügyek, tudomásul szolgálnak.

47. A k. h. helmeczi egyház 1892. augusztus 21-ikén tartott presb. gyűlés jkönyvének beterjesztésével az 1891. márczius 1., 2. napjain Ungváron tartott egyh. m. közgyűlés 64., 66., és 93. sz. jegyzőkönyvi pontjaira beadja jelentését.

Mely szerint:

(64.) A fizetetlen adók letörlesztésére az egyházi előjáróság új kivetést eszközölt, melyet mindenki szeptember 15-ikére tartozik befizetni.

(66.) A biztosító intézet ügynökségéhez az egyház előjárósága megtette a szükséges lépéseket.

Végre a tanítóra vonatkozó (93.) határozatot tudomásul veszi, s az egyház ahhoz alkalmazkodni fog.

A 64-ik pontra adott jelentés tudomásul vétetik.

A 66-ik pontra tett jelentés az egyházlátogatóság figyelmébe ajánlatik.

A 93-ik pontra adott jelentés szinte tudomásul szolgál.

48. Olvasatott Vágó István gálocsi lelkész folyamodása, mely szerint abban kér az egyházmegyétől döntő ítéletet, hogy a tek. Gulácsy Károly-féle hagyomány után kirótt 10 frt illetéket a lelkész tartozik-e fizetni mint haszonélvezője ama hagyománynak, vagy az egyház, mint örök tulajdonos?

Az illetéket sohasem a haszonélvező, hanem mindig a tulajdonos tartozik fizetni. Jelen esetben tehát a gálocsi egyház tartozván fizetni, annak teljesítésére utasítatik.

49. Novák Lajos ideigl. könyvtárnok, Horváth Dezső, Hegyi György és Németh Péter, mint e. m. könyvtári bizottsági tagok beadják az e. m. könyvtárra vonatkozó alábbi jelentésöket és javaslatukat.

A jelentés tudomásul vétetik. A javaslat első s legfőbb része a lapok hordatásának beszűntetése, elvetttévén, a többi önmagától elesik. A könyvtári fizetésekre azonban elhatároztatik, hogy az ezután fizetendő könyvtári illeték a múlt évben megállapított lelkész s tanítói jövedelmek $\frac{1}{2}$ %-ja lesz.

50. Tárgyaltatott, hogy a temesvári ev. ref. egyház és a radna-lippai ev. ref. egyház kérő íveire a gyűjtés mimódon történjék egyházmegyénkben.

Az esperesi hivatalra bizatik, hogy úgy körözze a gyűjtést, a mint legjobbnak fogja látni.

51. Főtiszteletű és méltóságos püspök úr egyházmegyénkben a legközelebbi conventről az egyházi közalappól segélyezett egyházak és lelkészek névsorát esperesi hivatalunknak megküldvén, esperes úr által közgyűlésünk elé terjesztetik. E jelentés szerint az egyházak közül: Bajánháza és Bező 50—50 frtot, összesen 100 frtot; a lelkészek közül: a bajánházai 30, a pinkóczi 30, a vajkóczi 50, a n.-szeretvai 30, a mokesai 40, az ásványi lévita 30, összesen 210 frt segélyt nyertek.

Tudomásul szolgál.

52. Ugyancsak főtiszteletű és méltóságos püspök úr a zsinati naplóból 17, a százados ünnep emlékkönyvének drágább kiadásából 2, az olcsóbból 25 példányt küldött esperesi hivatalunkhoz oly utasítással, hogy azok az egyházak közt esperes úr belátása szerint osztassanak ki. Esperes úr jelenti, hogy a szétosztást megtette s a hová jutott. az említett könyvek példányait megküldötte.

Tudomásul vétetik.

53. A n.-kaposi egyház Ungváron tartott tavaszi közgyűlésünk 48. sz. a. utasítva lett, hogy épületeit tűzkár ellen teljes értékig biztosítsa. Az egyház előljárósága e határozatra vonatkozólag jelenti, hogy tűzkárbiztosítási összegét 1190 frttal emelte.

A beadott jelentés tudomásul vétetik s az egyházlátogatóság figyelmébe ajánlatik.

54. Ugyancsak az Ungváron tartott gyűlésünk 21. sz. alatt, mintán a könyvtár megvizsgálására kinevezett küldöttség jelentése szerint abból több könyv hiányzik, határoztatott, hogy úgy a lelkészek és tanítók, valamint a néh. Makay Dániel örökösei hívassanak fel, hogy a könyvtárból hiányzó s esetleg kezeik közt levő könyveket szolgáltatassák vissza.

E felhívásra Sárkány Imre gálszécsi lelkész, — mint néh. Makay Dániel örököse — jelenti, hogy ő elhalt apósa könyvtárát Kovács Kálmán akkor ungvári s. lelkész előtt vette át, s csakis azokat vitte el, melyek az ő tulajdonát képezték. így az ungi egyházmegyének semminemű könyve nincsen nála.

Tudomásúl vétetik.

55. Olvastatott Korláth Béla p.-helmecezi lakosnak a p.-helmecezi egyház presbitériumának azon határozatára vonatkozó felebbezése, mely szerint az azon a jogszímen, hogy ő egyházi tartozását nem teljesíti, templomi székét — bárha az nem sajátja, hanem családi szék — elárvereztetni akarja.

A neheztelt határozat az esetben, ha Korláth Béla kötelezettségének eleget nem tesz, mivel a kérdéses templomi székét csak maga bírja, helyben hagyatik.

56. Kis Lajos p.-helmecezi tanító azon kérelemmel járul egyháznegyénekhez, mivel ő az ungvári gyűlés 93. sz. szerint állomásán azzal a határozattal erősített meg, hogy tanítói oklevelét egy év leforgása alatt megszerezni s bemutatni köteles, közbejött súlyos akadályok miatt e maghagyásnak eleget nem tehetvén, oklevele bemutatásának határideje a jövő évi július hó végéig hosszabbíthatnák meg.

Folyamodó kérelme megadatik; azonban oklevelének a jelzett időre való bemutatására szigorúan utasíttatik.

57. Az egyházlátogatóság jelentvén, hogy Botfalván a gondnok az iratokat s az egyház pecsétjét az egyház ládájából kivevén, magához vitte s visszatenni nem akarja, Ungváron tartott gyűlésünk 55. sz. határozatával utasítva lett, a gondnok, hogy az elvitt tárgyakat 10 frt birság terhe alatt visszahelyezni kötelességének ismerje. E határozatra Nagy Simon botfalvai tanító jelenti, hogy a meghagyásnak a gondnok részéről elég tétetett.

Tudomásúl vétetik.

58. Ugyancsak az egyházlátogatóság jelentése szerint Botfalván több elkeresztelési eset történt. Erre vonatkozólag ungvári gyűlésünk 51. sz. alatt utasította a felügyelő lelkészt. 50 frt bírság terhe alatt, hogy ez ügyben az eljárást indítsa meg, s arról az esperes úrnak haladéktalanul jelentést tegyen.

Vágó István felügyelő lelkész e tárgyban beadott jelentése tudomásul vétetik, egyszersmind az ügy tovább folytatására is felhívatik. A jelentés beadatván, az 50 frt bírság elengedtetik.

59. Ungváron tartott gyűlésünk 52. sz. határozatával fel lett hívva a botfalvai egyház előljárósága, hogy őszi gyűlésünkre jelentést adjon arra nézve: vajjon a helyesebben gyakorolható felügyelet szempontjából nem volna-e hajlandó a közelebb fekvő Tarnóczhoz csatlakozni?

A beadott jelentés szerint az egyházmegyei javaslatot a botfalvai egyház előljárósága magára nézve jönnek látván, elfogadja; ugyanazért egyházmegyénk az ügynek teljes keresztül vitelére id. Virág József és Bernáth Zoltán tanácsbíró urakat felkéri, jelentésök bevéartván

60. A vajkóczyi egyház előljárósága a n szeretvai gyűlés 23. sz. ismételten az ungvári gyűlés 29. sz. határozatával utasított, hogy adóhátralékát törlessze s arról jelentést tegyen.

Az egyház előljáróságának e tárgyban való jelentése jelen közgyűlésünkre beérkezett, azonban elfogadhatónak nem találtatván, a vajkóczyi adóügy megvizsgálására Felföldy Ödön tanácsbíró s vajkóczyi egyháztag kéretik fel, azzal az utasítással, hogy jelentését minél előbb adja be.

61. Az egyházlátogatóság jelentvén, hogy a F.-Reviscséhez tartozó A.-Remetén magtár van, melyről az egyház elől-

járói nem tudják, valjon egyházi, vagy községi-e? ennek megvizsgálásával Ungváron tartott gyűlésünk 47. sz. határozata szerint Köröskényi Elek s ifj. Szakál István bízattak meg.

Nevezett kiküldöttek jelentésöket közgyűlésünkre beadván, e szerint — a mint azt a polgári és hitközség előljárói vallják — a magtár községi célra alapított.

62. Ugyanazon küldöttség ungvári gyűlésünk 49. sz. alatt megbízatást nyert arra, hogy az egyházlátogatóság jelentése szerint bár F.-Reviscse 50 frt segélyt kapott iskolája kipadlóztatására, azt meg nem tette, iskoláját 400 frt pénztári maradványa mellett is 8 év alatt csak egyszer meszeltette ki, vizsgálja meg ez ügyet s arról jelentést tegyen.

A küldöttség jelentése, mely szerint az iskola kipadlóztatása s kitakarittatása most van folyamatban, tudomásul vétetik; felhivatik azonban az egyházlátogatóság, hogy figyelmét a f. reviscsei iskolára kiterjeszteni el ne mulassza.

63. Ungváron tartott gyűlésünk 73. sz. határozatával Hercegh Károly azon kérelmére, hogy az őt s családját jogosan megillető Kása-féle templomi szék adassék vissza neki, oda utasította a n.-szeretvai egyház presbiteriumát, hogy ez ügyet újabb megvizsgálás alá vevén, a kifejlendőkhez képest hozza meg határozatát.

Az e tárgyban beadott jelentés szerint a presbitérium, 1887. ápril 17-én hozott határozatával szemben, 1892. aug. 20-án kérelmezőt az általa óhajtott Kása-féle templomi székbe visszahelyezi.

Egyházmegyénk ez újabb határozatban az 1887. ápril 17-én hozott határozat megváltoztatásának semminemű indokolását nem látván, ezt elutasítja s az 1887. ápril 17-én hozottnak érvényességét kimondja.

64. Novák Lajos ungvári lelkész jelenti, hogy az 1891-ik év november 29-ére, mint az 1791. XXVI. t. cz. százados évfordulati ünnepére írt és elmondott beszédét kinyomatván, annak tiszta jövedelmét az Ungváron felállítandó ref. leánynevelő intézet javára ajánlotta s ez alkalommal az elárúsítás jövedelméről beszámol. A jelentés szerint az elárúsításból tiszta jövedelmül 30 frt 60 kr. folyt be, ehhez járul még az ungvári ez évi confirmáltak 4 frt 60 kr adománya, e 35 frt 20 krt az egyházmegye rendelkezése alá bocsátja.

Midőn egyházmegyénk Novák Lajos ungvári lelkésznek nemes adományát elismeréssel s köszönettel fogadja, egyszermind felkéri az egyházmegyei pénztárnokot a pénz átvételére s a többi hasonló pénzzel való gyümölcsöztetésére.

65. Olvastatott a tanügyi bizottság elnökének az egyházmegyénkben levő 39 felekezeti iskolának szellemi s anyagi állapotát feltűntető jelentése. A nagy gonddal összeállított iskoláink életében a legcsekélyebb részletekre is kiterjedő jelentés szerint iskoláink szellemi állása a következő:

Kitűnő iskola van 6, u. m. Zahar, Nagy-Dobrony, Palágy, Usicsér, Ásvány és Usapban.

Dicséretes van 14, u. m. Pályin, Solymos, Kereszt, Pinkócz, Ptruksa, Tarnócz, Botfalva, Palló, Nagy-Kapos, Mogyorós, Vaján, Szürte, Kis-Gejőcz és Záhonyban.

Kielégítő van 11, u. m. Salamon, Putka-Helmecz, N.-Gejőcz, K.-Ráth, Bés, Veskócz, Nyarád, Ágtelek, Sáros-Polyánka, F.-Revisese és N.-Szeretván.

Nincs feltűntetve a szellemi állás: Lucskán, Bezőn, Ungváron, Usonyán, K.-Dobronyban, Jenkén, Szalokán, és Eszenyben; ennek oka részint a tanítók betegsége, részint az iskoláknak a járványos betegségek miatt való hivatalból eszközölt feloszlatása volt.

A teljesen kimerítő jelentés tudomásul vétetik.

66. A n.-szeretvái gyűlés 55. sz. határozatával Bernáth Dezső és Németh Péter azon kiküldetést nyerték, hogy vizs-

gálnak meg az ungvári egyház és Laky József ungvári tanító közt a néh. özv. Diószeghy Dánielné hagyatékából felmerült vitás ügyet; mert Laky József azt panaszolja, hogy a hagyományozó végrendelete értelmében az általa a ref. egyháznak oly módon jutott ház jövedelméből, hogy annak fele az ungvári ref. lelkész, negyedrésze az egyházat, negyedrésze az éneklész- és orgonászt illeti, az őt illető évi 62 frt 50 krt a ref. egyház 17 év óta soha ki nem adta, — utasíttassék azért az ungvári ref. egyház, hogy az évenként elvont 62 frt 50 krt 17 évre kamataival együtt, részére fizesse ki. A küldöttség által az érdekeltek jelenlétében a helyszínen felvett kimerítő jegyzőkönyvet egyházmegyénk beható tárgyalás alá vevén, a következő határozatot hozta:

Az ungvári ev. ref. egyház köteleztetik, hogy a néh. Diószeghy Dánielné hagyatékát képező ház jövedelmének negyedrészt Laky József ungvári tanítónak — a multra nézve a panasz beadásától számított időtől kezdve — fizesse ki; jövődre pedig e fizetést évenként tartozik teljesíteni.

E határozat ellen mind Laky József folyamodó, mind Horváth Dezső, mint az ungvári egyház főgondnoka, felebbezést jelentenek be.

67. Olvastatott az ungvári ev. ref. egyház kérvénye, melyben a néh. Diószeghy Dánielné hagyatékát képező ház eladhatását kérik, bárha a végrendelező kikötötte, hogy „az ajándékozási tárgy oly tulajdonát képezi az ungvári egyháznak, melyet az semmi esetben és semmi célból soha el nem idegeníthet; sem pedig eredeti rendeltetési céljától el nem vonhat.“ Tekintve azonban, hogy az ily állapotban levő házáért s belsőségért mostan a talán sohasem remélt árat kaphatják meg; de tekintve még azt is, hogy ők az esetleg befolyó vételárat továbbra is az örökhagyó által kijelölt célra ónajtják kamatoztatni, kéri az eladásra való engedély megadását.

Egyházmegyénk a már avúlt állapotban levő háznak eladása által az örök-

hagyó végrendeletének szellemét megsértve nem látván, az eladási engedélyt megadja; útastja azonban az ungvári egyházat, hogy az eladásból befolyó tőke jövedelmét mindenkor a végrendeletben határozottan megjelölt czélokra fordítsa.

68. Ungvári gyűlésünk 24. sz. határozatával útastva lett a k. dobronyi egyház presbiteriuma, hogy özv. Torma Ferenczné és társai ügyét, kik a rájuk nézve tulságosan terhelő egyházi adó ellen panaszkodnak, vegye újabb tárgyalás alá s arról jelentést adjon. A beterjesztett s a panaszkodók által aláírt jegyzőkönyvek tanúsága szerint, az ügy békésen elintéztetett.

Tudomásúl szolgál.

69. Olvastatott ifj. Virág József beési lelkész azon indítványa, hogy a csicseri ev. ref. egyház gondnoka Erdélyi Pál által, egyháza nevében is, a már évekkel ez előtt tett indítvány, hogy a csicseri ev. ref. egyház és egyházmegye közös adományából neh. b. e. Szabó András volt csicseri lelkész és ungi esperes hamvai fölé síremlék állíttatnék fel — a mely akkor is közhelyesléssel fogadtatott — vétetnék fogamatba s az ügy mielőbbi megvalósítása czéljából az egyházmegye kebeléből egy bizottság nevezetnék ki, mely a csicseri egyház küldötteivel abban haladéktalanul eljárjon.

Egyházmegyénk őszinte elismeréssel levén boldogult emlékü, tettei által el-
 évülhetlen hírt és nevet szerzett espere-
 sének, neh. Szabó András volt csicseri
 lelkésznek érdemei iránt, az indítványt
 egyhangulag magáévá teszi s részéről az
 ez ügyben eljáró bizottság tagjává Ber-
 náth Zoltán és id. Virág József urakat
 felkéri.

70. Matolay Pál, mint a „tiszahát-erdőközi tanítói kör“
 pénztárnoka előterjeszti, hogy Váczy Sándor csapi tanító más
 megyébe választatván meg, eddigi állomását e napokban el-

fogja hagyni. Minthogy pedig Váczy Sándor a nevezett tanítói kör pénztárába 6 frt tagsági díjjal tartozik, kéri az egyházmegyét, hogy míg az illető itt van, szíveskedjék rajta ez összeget behajtatni.

A fenti kérelem folytán BacsKay Sámuel csapi lelkész s a csapi ev. ref. egyház gondnoka felhivatnak, hogy a nevezett összeg behajtásáról legazonnal gondoskodni szíveskedjenek.

71. Az ungvári közgyűlés 32. sz. határozatával felkérte az e. megyei ügyvéd a k.-ráthi egyház tulajdonát képező belsőség törvényes uton való visszaszerzésére, önként értetvén, hogy ez ügyben a k.-ráthi egyház előjárósága tegye meg az egyházmegyei ügyvédnél a kellő lépéseket; miután pedig ezt elmulasztotta, az ügy még mindig a régi állapotban van.

A k.-ráthi egyház előjárósága utasítatik, hogy ez ügyben a peres eljárást jövő gyűlésünkig 10 frt birság terhe alatt indítsa meg; erről szóló jelentése bevértván.

72. Ugyanazon közgyűlés 95. sz. határozatával Hegyi György e. megyei ügyvéd arra is felkérte, hogy az ungvári papi belfunduson épült egyházmegyei könyvtár helyiség ügyében, minthogy az egyházmegye és az ungvári egyház között erre vonatkozólag semminemű írott bizonyíték nincs s kérdés, nem fog-e az egyház idővel kifogásokat támasztani — tenné meg az illetékes helyen a kellő lépéseket s eljárásáról jelentést tegyen. E felhívásra Hegyi György szóval előterjeszti, hogy az ungvári ev. ref. egyház az 1881-ik évi egyházlátogatóság előtt határozottan megengedte, hogy az egyházmegyei könyvtári helyiség az ungvári papi belhelyen felépíttessék, e célra a helyet készséggel átadta, azzal a megjegyzéssel, hogy az épület fenntartási költsége az egyházmegye terhe leendő.

E szóbeli jelentés tudomásul vétele mellett az egyházmegyei ügyvéd utasítatik, hogy az ungvári ev. ref. egyháznak

e nyilatkozatát írásban vegye ki s jövő gyűlésünkre terjéssze be.

73. Ugyazon közgyűlés 43. sz. alatt arra is felhivatott Hegyi György e. megyei ügyvéd, hogy Szomráky Istvánt, Terestényi Dánielt és Balla Endrét, mint a kik az egyházmegyei pénztárba már évek óta tartoznak és sem tőkét, sem kamatot nem akarnak fizetni, perelje be. A beterjesztett ügyvédi jelentés szerint Szomráky István és Terestényi Dánielnek ez évi október 1-sőig halasztás volna adandó, mivel akkorra ígérik tartozásuk lefizetését, Balla Endrén pedig ez idő szerint semmit sem lehet behajtani.

Ezen jelentés folytán Szomráky István és Terestényi Dánielnek adósságaik lefizetésére a halasztás ez évi október 1-ig megadatik; a Balla Endrénél levő követelésre vonatkozólag pedig utasítatik az egyházmegyei ügyvéd, hogy az illetőt figyelemmel kísérvén, a midőn lehetséges, a behajtásra tegye meg a kellő lépéseket.

74. Olvastatott a salamoni ev. ref. egyház előjáróinak kérvénye, melyben panaszolják, hogy Oremus Dániel volt nagydobronyi lelkész a salamoni egyháznak 138 frt és járulékaival adós maradt, pedig ezen összeg kamatját a salamoni lelkész élvezte, most már ezen törzsvagyon természetű tőke az Oremus Dániel halála következtében elveszésnek van kitéve, ha csak a nt. egyházmegye, azt a nevezett lelkész hagyatékát képező lelkészi fizetésből, az egyházmegye által kinevezett gondnok által nem biztosítja.

Egyházmegyénk utasítja Ábrahám István gondnokot, hogy ezen 138 frt és járulékait az egyházmegye követeléseinek kielégítése után még fennmaradó jövedelemből eszközölje.

75. Bernáth Dezső a tarnóczi ev. ref. egyház küldötte az iránt tesz kérdést mi okból lett elhalasztva, az Ungváron tervezett ev. ref. leánynövelde felállítását, melynek tervezetét

ugy az egyházkerület mint az ungi egyházmegye helyben hagyta sőt az egyházmegye a Horváth-alapból az egyházak részére járuló segélyből az egyházak beleegyezésével évi 800 frt évi segélyt e célra kilátásba is helyezett.

Tekintve, hogy az egyházak részére járuló segélyből még két évig 1000 frt köttetik le az életbe léptetett özv. árvtár részére. Csak a két év letelte után fog 800 forint tőkésítetténi évenként a leánynövelde alapjára, s mihelyt elegendő alap gyűlik, melynek jövedelméből a leánynövelde berendezhető és tanerőkkel ellátható lesz, azt egyházmegyénk azonnal fel fogja állítani.

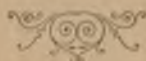
76. A tavaszi egyházmegyei gyűlés helyének kijelölésével
nt. esperes ur bizatott meg.

77. Az egyházkerületi gyűlésre képviselőkül az elnökségen kívül kiküldetnek

Horváth Dezső, Patay Gyula, Fekés-házy Miklós világi, Id. Virágh József, Szabó József egyházi tanácsbírák és Homoki e. m. főjegyző.

78. A jegyzőkönyv hitelesítésére kinevezettek : nt. Szabó Endre esperes és ngs Kovách Károly e. m. gondnok elnöklete alatt, Horváth Dezső, Bernáth Zoltán, Hegyi György, Szücs István, ifj. Virágh József és a jegyzői kar.

79. A jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették 1892. évi szept. 9-én Szűrtében tartott hitelesítési ülésben.

A JEGYZŐKÖNYVBEN FOGLALT TÁRGYAK RÖVID KIMUTATÁSA.

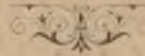
1. Esperesi ima s gondnoki megnyitó beszéd.
2. Az egyházak képviselői megbízó levelüket bemutatják.
3. A meg nem jelent tanácsbírók elmaradásukat igazolják.
4. A Pazar József lemondásával megüresedett tanácsbírói helyre Hegedüs Sámuel megválasztott.
5. Hegedüs Sámuel tanácsbíró az esküt leteszi.
6. A n.-dobronyi egyház jelenti, hogy lelkészük Orémus Dániel meghalt.
7. BacsKay Sámuel és Szőlössy Gyula közt tanácsbírói székre a szavazat újra elrendelhetik.
8. A pályini egyház egyházkerületre való szavazat nem adás miatt 4 frt bírság fizetésére köteleztetik.
9. Ugyancsak a tarnóczyi egyház egyházkerületre való szavazat nem adás miatt 4 frt bírság fizetésre feltételesen köteleztetik.
10. A jenkei egyház Szabó Béla megválasztott tanítójának megerősítését kéri.
11. A pályini egyház regále ügyben kérvényez.
12. Csicsér ugyanazon ügyben.
13. Cseppely ugyanazon ügyben.
14. Kis-Gejőcz ugyanazon ügyben.
15. Nagy-Szeretva ugyanazon ügyben.
16. Vaján ugyanazon ügyben
17. Nagy-Szelencz ugyanazon ügyben.
18. Vajkőcz ugyanazon ügyben.
19. Jenke ugyanazon ügyben.
20. Vágó István panasza a gálocsi egyház érdekében.
21. Az ungvári egyház panasza lelkészüknek a vallástanítás miatt való tulterheltség miatt.

22. A kiegyeztetés Laky József és az ungvári egyház közt nem sikerült.
23. Tóth József palágyi lelkész szentelésre ajánltatik.
24. Bornemissza Zoltán könyveket ajándékoz.
25. Közalapi kérvények.
26. Az esperesek felhivatnak a supplicatióról jelentéseket beterjeszteni.
27. Az egyházmegyei tisztikar leköszön.
28. E. megyei gondnok s főjegyző jelentése a n.-gejőczy iskola szellemi állapotáról.
29. A kis-gejőczyi egyház jelenti, hogy illeték-egyenértékét befizette.
30. Az e. megyei gyűlés tanácskozási rendje megállapittatik.
31. Hercegh Ferencz panasza.
32. A palágyi templom ügyében a miniszter leir.
33. Magyar András pallói nyugalmazott tanító elhalálozása bejelentetik.
34. Jászay Mihály világi tanácsbírói állásáról leköszön.
35. A „tiszahát-erdőközi tanítói kör“ néh. Orémus Dániel tartozása iránt kérvényez.
36. Balogh Pál k.-dobronyi tanító panasza.
37. Ugyanaz 50 frt kölcsöne tárgyában kérvényez.
38. Ugyanaz fizetéscsonkítás miatt panaszskodik.
39. A p.-helmecezi egyház a külbirtokosok megadóztatása iránt való kérvénye.
40. Kocsis Endrének a p.-helmecezi tanítói föld ügyében való jelentése.
41. Nagy Simon panasza.
42. Kovács Istvan ásványi s. lelkész panasza.
43. Balogh Gábor és társa fizetés pótlékot kér.
44. Balogh Gábor hivataláról lemond.
45. Oláh Kálmán segílyt kér.
46. Püspöki körlevelek.
47. A p.-helmecezi egyház adó és biztosítási ügyben jelentést tesz.
48. Vágó István kérvénye a Gulácsy-féle hagyatéki ügyben.
49. Novák Lajos jelentése a könyvtár ügyében.
50. A temesvári s radna-lippai egyház kérvénye ajánltatik.
51. Püspöki leirat a domesticai segílyek kiosztásáról.

52. Ugyannak leirata a zsinati napló és százados emlékkönyv szétosztása tárgyában
53. A kaposi egyház jelentése tűzkárbiztosítási ügyben.
54. Sárkány Imre gálszécsi lelkész jelentése, hogy nála az egyházmegyei könyvtárból könyv nem maradt.
55. Korláth Béla felebbezése templomszéki ügyben.
56. Kiss Lajos tanítói oklevelének megszerzésére ismét egy évi haladékat kér.
57. A botfalvai gondnok az egyház pecsétjét s iratait az egyház ládájába visszahelyezte.
58. A botfalvai elkeresztelésekről jelentés tétetett.
59. Botfalva Tarnóczhoz kíván csatlakozni.
60. A vajkőcezi egyház jelentése adóügyben.
61. Köröskényi Elek s társa jelentése az a.-remetei magtár ügyében.
62. Ugyanazon küldöttség jelentése a f.-reviscei iskola ügyében.
63. Heccegh Károly felebbezése templomszéki ügyben.
64. Novák Lajos az 1791. évi XXVI. t. cz. százados évfordulójára írt s kinyomatott egyházi beszédének jóvedelméről beszámol.
65. A tanügyi bizottság elnökének jelentése az iskolák szellemi s anyagi állapotáról.
66. Bernáth Dezső és Németh Péter a Diószeghy Dánielné hagyatékáról jelentést tesz.
67. Az ungvári egyház a Diószeghy-né-féle ház eladhatását kéri.
68. A k.-dobronyi egyház jelentése özv. Torma Ferenczné és társai ügyéről.
69. Ifj. Virágh József indítványa a néh. Szabó András esperes emlékügyének tárgyában.
70. A tiszahát-erdőközi tanítói kör pénztárnokának kérvénye tagsági díj behajtása tárgyában.
71. A k.-ráthi egyház belsőségének peres uton való visszaszerzésére bírság terhe alatt utasítatik.
72. Az e. m. ügyvéd az e. megyei könyvtári épületről írásbeli jelentést tegyen.
73. E. m. ügyvéd Szomoráky István és társainak beperléséről jelentést tesz.

74. A salamoni egyház Orémus Dánielnél maradt adósságának behajtását kéri.
75. Bernáth Dezső és társa kérdése az ungvári leány-nő-növelde kérdésében.
76. Az egyházmegyei gyűlés helyének kijelölésével esperes ur megbizatik.
77. Az egyházkerületi gyűlésre képviselők küldetnek.
78. A jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság nevezetik ki.
79. A jegyzőkönyvi pontok meghitelesítettnek.

J e g y z e t t é k: *Homoki Antal* e. m. főjegyző az 1—29 és 74—79; *Németh Péter*, e. m. aljegyző 30—49; *Magyar Berialan*, e. m. aljegyző 50—72-ik jegyzőkönyvi pontokat.

Betűrendes tárgymutató arról, hogy mely jegyzőkönyvi pontok, mely bizottságokat, testületeket, vagy egyeseket illetnek.

- Á**brahám Istvánt 38, 74.
BacsKay Sámuel 7, 70.
Balogh Gábort 43, 44
Balogh Pált 36, 37, 38.
Benedek Jánost 25.
Bernáth Dezsőt 66, 75, 22.
Bernáth Zoltánt 59, 69, 78.
Botfalvai egyházat 57, 58.
Bornemissza Zoltánt 24.
Cseppelyi egyházat 13.
Csicseti egyházat 12, 69.
Egyházmegyét 26, 29.
Egyházmegyei könyvtárt 49.
Esperest 1, 26, 27, 51, 52, 76, 77, 78.
E. m. gondnokot 1, 28, 77, 78.
Fekésházy Miklóst 77.
Felföldy Ödönt 31, 60.
Hegedüs Sámuel 4. 5.
Hegy Györgyöt 49, 71, 72, 73, 78.
Herceg Ferenczet 31
Herceg Károlyt 63
Homoki Antalt 28, 77.
Horváth Dezsőt 49, 66, 77, 78.
Jászay Mihályt 34.
Jenkei egyházat 10, 19.
Kis-gejőczyi egyházat 14, 29.
Kis Lajost 56.
Kis-dobronyi egyházat 68.
Kis-ráthi egyházat 71.
Kocsis Endrét 40.
Korláth Bélát 55.
Könyves Mihályt 43.
K.-h. helmeczi egyházat 39, 47:
Köröskényi Eleket 61, 62.

- Kovács Istvánt 42.
Laky Józsefet 22, 66.
Magyar Andrást 33.
 Makay Miklóst 36, 38.
 Matulay Pált 35, 70.
Nagy-dobronyi egyházat 6.
 Nagy-kaposi egyházat 53.
 Nagy Simont 41, 57.
 Nagy szelmencezi egyházat 17.
 Németh Pétert 22, 49, 31, 66.
 Novák Lajost 49, 64.
 Nyarádi egyházat 25.
Oláh Kálmánt 42, 45.
Palági egyházat 32.
 Pályini egyházat 8, 11.
 Patay Gyulát 77.
 Pazar Józsefet 25.
 Pinkóczi egyházat 25.
 Ptruksai egyházat 25.
Rásky Endrét 25.
Salamoni egyházat 74.
 Sárkány Imrét 54
 Szabó Bélát 10.
 Szabó Józsefet 65, 77.
 id. Szakál Istvánt 25.
 ifj. Szakál Istvánt 61, 62.
 Szöllősy Gyulát 7.
 Szücs Istvánt 78.
Tarnóczyi egyházat 9.
 Tóth Józsefet 23.
 Tiszahát-erdőközi tanítói kört 35.
Ungvári egyházat 21, 67.
Vágó Istvánt 20, 48, 58.
 Vajáni egyházat 16.
 Vajkóczyi egyházat 60, 18.
 id. Virágh Józsefet 59, 69, 77.
 ifj. Virágh Józsefet 69, 78.
 Viszokai egyházat 25.
Záhonyi Istvánt 40.

(1881)
MAY 10 1881
MAY 10 1881
MAY 10 1881